

MESTSKÝ ÚRAD V ŽILINE

Materiál na rokovanie pre
Mestské zastupiteľstvo v Žiline

Číslo materiálu: ____/2016

K bodu programu

OCENENIE OSOBNOSTÍ MESTA ŽILINA ZA ROK 2015

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodová správa
3. Materiál – Ocenenie osobností mesta Žilina za rok 2015

Materiál prerokovaný:

Mestská rada v Žiline, dňa 25. apríla 2016

Predkladá:

Ing. Igor Choma
primátor mesta Žilina

Zodpovedný za vypracovanie:

PhDr. Pavol Čorba
vedúci odboru tlačového a zahraničných vecí

Žilina, máj 2015

NÁVRH NA UZNESENIE

Mestské zastupiteľstvo v Žiline

I. udeluje ocenenia osobnostiam mesta Žilina za rok 2015

a) Čestné občianstvo mesta Žilina

Vladimír Šupka

b) Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina

Peter Cabadaj

Štefan Köhler

Milena Prekopová

c) Cena mesta Žilina „in memoriam“

Michal Harant

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Mesto Žilina každoročne oceňuje osobnosti mesta Žilina, ktoré sa v Žiline narodili, žili alebo tvorili v našom meste. Nominácie na základe výzvy Mesta Žilina zasielali občania mesta. Spolu navrhli oceniť 36 žijúcich a 10 už nežijúcich osobností. Vytvorená bola komisia zložená z poslancov Mestského zastupiteľstva v Žiline, zamestnancov Mestského úradu v Žiline a predstaviteľov významných inštitúcií v Žiline. Komisia hlasovaním z nominácií vybrala 5 osobností pre udelenie ocenení.

MATERIÁL**OCENENIE OSOBNOSTÍ MESTA ŽILINA
ZA ROK 2015**

Mesto Žilina vyzvalo začiatkom roka 2016 prostredníctvom médií, internetu i plagátov občanov, aby zaslali na Mestský úrad v Žiline svoje návrhy na ocenenie osobností mesta Žilina za rok 2015. Išlo o osobnosti, ktoré sa narodili, žili a tvorili v našom meste, resp. osobnosti, ktoré sa významnou mierou zaslúžili o prezentáciu nášho mesta vo svete, hoci v Žiline nežili.

Termín uzávierky nominácií bol 28. február 2016. Obyvatelia Žiliny navrhli na ocenenie spolu 36 žijúcich osobností a 10 zosnulých Žilinčanov – „in memoriam“. Počet navrhnutých osobností bol veľký, pretože niektoré osobnosti boli občanmi navrhnuté viackrát aj v minulých rokoch a v zozname boli aj nominácie od roku 2012.

Pre posúdenie návrhov bola ustanovená 19-členná komisia zložená z poslancov Mestského zastupiteľstva (komisia kultúry, športu, cestovného ruchu a miestneho rozvoja), zamestnancov Mestského úradu v Žiline a vedúcich popredných kultúrnych inštitúcií pôsobiacich v Žiline. Členovia komisie dostali elektronickou poštou manuál k hlasovaniu a hlasovací lístok. Termín na odovzdanie hlasov bol určený dátumom 4. apríla 2016. Spolu bolo odovzdaných 12 hlasovacích lístkov. Podrobná dokumentácia hlasovania sa nachádza v agende OZTV.

Výsledky hlasovania na ocenenie žijúcich osobností a zdôvodnenie ocenenia:

Čestné občianstvo mesta Žilina bude udelené osobnosti:

Vladimír ŠUPKA (*1928, Zemianske Lieskové, okr. Trenčín), Mgr.

režisér, herec a pedagóg Základnej umeleckej školy v Žiline vykonával prácu dramaturga, zvukára, maskéra a organizačného pracovníka. V roku 1959 začal pracovať ako pedagóg a zástupca riaditeľky Izabely Árvayovej na Hudobnej škole v Žiline. V nasledujúcich školských rokoch vyučoval 90 až 140 žiakov základných a stredných škôl, ktorí mali záujem o dramatické umenie.

V roku 1960 sa stal členom poradného zboru pre tvorbu učebných osnov a organizačnej štruktúry literárno-dramatických odborov pri Ministerstve školstva a kultúry v Prahe a v Bratislave, ktorú vykonával 25 rokov. V roku 1972 udelilo Ministerstvo školstva a kultúry v Bratislave Vladimírovi Šupkovi pochvalné uznanie za príkladnú a pozoruhodnú prácu pri rozvoji týchto odborov na Slovensku a organizovanie I. prehliadky novozaložených literárno-dramatických odborov v budove Mestského divadla v Žiline. Okresný národný výbor v Žiline

odovzdal v roku 1988 Vladimírovi Šupkovi medailu *Budovateľ okresu Žilina*. Zbor Žilincov mu udelil v roku 2005 Prestížnu cenu *Genius loci Solnensis*.

Uznanie za zásluhy o rozvoj a reprezentáciu mesta Žilina bude udelené týmto osobnostiam:

Peter CABADAJ (*1966, Žilina), Mgr.

Literárny a kultúrny historik, spisovateľ, publicista, editor, scenárista a režisér, manažér kultúrnych podujatí. V roku 1984 maturoval na gymnáziu Veľká Okružná v Žiline. Napísal viac ako 30 kníh, je autorom, spoluautorom a manažérom 18 výstav o slovenských spisovateľoch, slovenskej literatúre, kultúre a umení. Tieto výstavy sa predstavili v 13 krajinách Európy, Severnej a Južnej Ameriky Bol povereným generálnym riaditeľom, neskôr námestníkom generálneho riaditeľa Slovenskej národnej knižnice v Martine, riaditeľom sekcie Pamätníka slovenskej literatúry a umenia SNK v Martine. V Matici slovenskej pôsobil ako riaditeľ jej Vydavateľstva, v súčasnosti je vedeckým tajomníkom Matice slovenskej v Martine. Založil noviny Terchová a odborný časopis *Knižnica*, ktorý vydáva Slovenská národná knižnica. Participoval na projekte, prostredníctvom ktorého bol prvok Terchovská muzika zapísaný v decembri 2013 do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Peter Cabadaj je 26 rokov hlavným dramaturgom, scenáristom, režisérom i hovorcom Medzinárodného folklórneho festivalu *Jánošíkove dni v Terchovej*. Je spoluzakladateľom, dramaturgom a režisérom *Cyrlometodských dní* v Terchovej. Na organizovaní oboch podujatí sa podieľa aj mesto Žilina.

Štefan KÖHLER (*1946, Žilina), MUDr., MPH

Po maturite na Jedenásťročnej strednej škole v roku 1962 študoval na Lekárskej fakulte v Bratislave a v Martine, kde promoval v roku 1969. Odvtedy sa venuje medicíne až dodnes. V roku 1969 nastúpil do žilinskej nemocnice. V rokoch 1974 a 1978 atestoval v odbore gynekológia a pôrodnictvo. Patril k osobnostiam gynekologicko – pôrodnického oddelenia. V roku 1991 absolvoval tretiu atestáciu zo sociálneho lekárstva a organizácie zdravotníctva. MUDr. Köhler bol od roku 1989 námestníkom riaditeľa žilinskej nemocnice, v rokoch 1994 až 1999 bol jej riaditeľom. Od roku 2002 pracoval ako vedúci odboru zdravotníctva a lekár Žilinského samosprávneho kraja. V súčasnosti pôsobí ako zástupca riaditeľa v neštátnom zdravotníckom zariadení ŽILPO, s.r.o. Celý osobný a profesijný život Štefana Köhlera je spojený s mestom Žilina, vždy bol zapáleným obhajcom verejných vecí mesta a veľkým lokálpatriotom.

PREKOPOVÁ Milena (1966, Nitra), Ing.

Riaditeľka Nadácie Polis. Od roku 2004 systematicky organizuje v Žiline verejné diskusie na komunálne témy a verejné stretnutia s medzinárodne uznávanými osobnosťami s vysokým ľudským a odborným kreditom. Neformálnymi kultúrno-vzdelávacími aktivitami sa snaží prispieť k prehĺbeniu poznania, kritického myslenia, osobnostného rastu, rozvoju charakteru, úcte k hodnotám a ľudským právam predovšetkým u mladej generácie. Večery sú organizované na vysokej profesionálnej úrovni formou pódiových diskusií a multimediálnych prezentácií so širokou mediálnou podporou. V publiku sa stretávajú občania všetkých

vekových kategórií, čím vzniká ojedinelý priestor pre vedenie otvoreného medzigeneračného dialógu s cieľom odovzdať posolstvá, skúsenosti a emócie v kontexte rôznych vplyvov doby, výchovy a spoločensko-politického diania. Ďalším rozmerom podujatí je ich celospoločenský dosah - stretnutia profesijných autorít umožňujú šírenie intelektuálnych a ľudských odkazov aj mimo hlavné mesto, čím sa zvyšuje duchovná sila, kultúrna a mentálna úroveň celej krajiny. Hostami tém bývajú významné osobnosti z rôznych oblastí spoločenského života zo Slovenska i zahraničia. Žilinská verejnosť sa mohla v nadácii stretnúť aj s prezidentom Slovenskej republiky Andrejom Kiskom či viedenským arcibiskupom Christophom kardinálom Schönbornom. Mesto Žilina je aj vďaka týmto aktivitám vnímané doma i v zahraničí ako mesto otvorené tolerantnému dialógu.

Cena mesta Žilina „in memoriam“:

Michal HARANT (*1920 v Žiline - 1995 v Prahe), Prof. RNDr.

Michal Harant bol slovenský matematik a geometer. Ľudovú školu a reálne gymnázium vychodil v Žiline. V rokoch 1938 až 1942 študoval na Karlovej univerzite v Prahe a na Univerzite Komenského (UK) v Bratislave. Na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského pôsobil ako odborný asistent, od roku 1952 ako docent a vedúci ústavu geometrie. V rokoch 1952-1956 zastával na tejto fakulte funkciu dekana. Do Žiliny sa vrátil v roku 1960. Veľkou mierou sa pričínal o presťahovanie Vysokej školy dopravnej z Prahy do nášho mesta. Založil a viedol katedru matematiky a deskriptívnej geometrie. Pôsobil vo funkcii prorektora školy (1962-1966). V roku 1965 bol menovaný za univerzitného profesora pre odbory matematika a deskriptívna geometria. V rokoch 1969-1972 pôsobil ako vyslaný expert vo funkcii náčelníka matematicko-deskriptívnej katedry na vysokej vojenskej škole v Káhire. Po svojom návrate pracoval ako profesor vo výpočtovom stredisku VŠDS. V rokoch 1989-1993 bol vedúcim katedry matematiky na VŠDS.

Prof. Harant uverejnil takmer 100 vedeckých, knižných prác a skrípt, článkov a publikácií. Viac ako 30 obsiahlych prác mohlo byť publikovaných až po roku 1989. Štyridsať vedeckých štúdií publikoval v domácich i zahraničných odborných i vedeckých časopisoch. Od r. 1938 bol členom Jednoty československých matematikov a fyzikov (JČMF) a v roku 1969 bol zvolený za predsedu Jednoty. V roku 1990 mu bola udelená *Zlatá medaila MFF Univerzity Komenského*. V roku 2008 sa stal laureátom prestížnej ceny *Genius loci Solnensis (in memoriam)*.

Slávnostné odovzdávanie ocenení sa bude konať na Radnici mesta Žilina dňa 6. júna 2016 o 16.00 hod.